

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la refuzarea ridicării excepției de neconstituționalitate

în cauza de insolabilitate

Iurie Chiticari, Casa Națională de Asigurări Sociale, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, Victor Ciumac și Serviciul Fiscal de Stat împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Neocasa”

(intentarea procesului de insolabilitate)

la recursul declarat de Iurie Chiticari, împotriva încheierii din 10 iulie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2rci-61/25

NR. PIGD 2-24070784-01-2rci-28072025-2)

Nu sunt întrunite cumulativ condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

15 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Iurie Chiticari, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Central se află spre examinare cererea introductivă înaintată de Iurie Chiticari și cererile de alăturare depuse de creditorii Casa Națională de Asigurări Sociale, Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” , Victor Ciumac și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de insolvență în privința debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Neocasa”.

2. La 21 februarie 2025 Iurie Chiticari în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, a depus cerere privind strămutarea cauzei de la Judecătoria Chișinău, sediul Central la o altă instanță egală în grad.

3. Prin încheierea din 10 iulie 2025 a Curții de Apel Centru a fost respinsă cererea de strămutare depusă de Chiticari Iurie.

4. La 18 iulie 2025, Chiticari Iurie a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 iulie 2025 a Curții de Apel Centru.

5. La 7 octombrie 2025, prin intermediul poștei electronice, Iurie Chiticari, a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 426¹ alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. 12¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

7. Art. 135 din Constituția Republicii Moldova:

„(1) Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

8. Distinct, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 9 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr.55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

9. Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a mai menționat că dreptul de acces al

cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

10. Potrivit § 82-83 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1), lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

11. Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful § 82.

12. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor strict obligatorii prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

13. Verificând respectarea condițiilor prevăzute la §82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul de judecată ajunge la concluzia că acestea nu sunt întrunite în totalitate, în special ce se referă la pct. 3 din §82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2/2016 și anume: „prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei”.

14. Prin prezenta cerere, recurentul Iurie Chiticari a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 426¹ alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

15. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la caz, nu sunt întrunite condițiile stabilite și anume prevederile legale menționate nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deoarece cauza se află pe rolul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea unui incident de procedură și nu a fondului cauzei, care este pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Central.

16. Respectiv, prin prisma art. 12¹ alin. (5) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inoportun de a sesiza Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea supunerii controlului constituționalității a sintagmei conținute în art. 426¹ alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, cererea urmează a fi refuzată.

17. În conformitate cu art. 269-270, art. 12¹ din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Iurie Chiticari, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat